

HUNSFOS POSTEN

Fra Hunsfos Bedriftsidrettslags tur til Paulen med hobbybanen 28. august.

Besøk på Hunsfos

Fra venstre H. Kalfsbeek, W. Wijdenes, H. Ascot, A. Skagestad.

Vi hadde 24. august gleden av besøk på Hunsfos Fabrikker av produksjonssjef H. Ascot og innkjøps-sjef H. Kalfsbeck, Sanders Bekang i Enchede og Delfgauw, Holland. Herrene var ledsaget av W. Wijdenes, innehaver av firma Niermans, Amsterdam som representerer oss i Holland.

Ascot har tidligere vært hos Dahl Tapet i Danmark. Vi har således hatt hyggelige forbindelse med Ascot temmelig langt tilbake i tiden.

Firmaet Sanders, som har en høy stjerne innen tapetverdenen, har to fabrikker som er plassert i de to ovennevnte byer i Holland.

De har ca. 340 ansatte, en omsetning på Nkr. 170 mill, og produserer ca. 10 mill. tapetruller pr. år. Eksporten utgjør 65%. Fra Hunsfos kjøper de bestrøket combi tapet, ca. 600 tonn første halvår 1982.

Hunsfos sette pris på å få anledning til å vise våre kunder vår fabrikk, presentere ansiktene bak varene, og å få utvekslet meninger og synspunkter om dagens og fremtidens utvikling og krav.

Vi ønsker herrerne Ascot og Kalfsbeck velkomne igjen ved en snarlig anledning.

Vi gratulerer

50 år født i 1932.

Rolf Olsen	29.9
Henry Ellingsen	3.10
Kjell Beurling	24.10
Elna Ellingsen	31.10
Alf Melling	21.11
Anne Lise Bjellås	28.11
Leif Hilmann Gotten	28.11
Thorleif Kristian Bjørk	2.12
Magne Arntsen	22.12

HUNSFOSPOSTEN

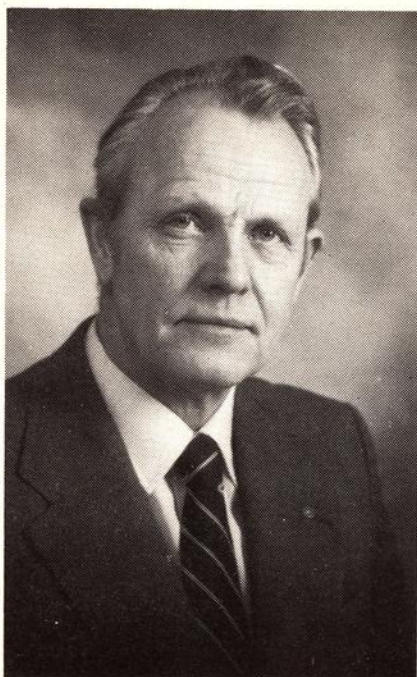
utgitt av
Hunsfos Fabrikker
Hunsfos Arbeiderforening
Hunsfos Funksjonærforening
Hunsfos Bedriftsidrettslag

REDAKSJON

Redaktør Tryggve Kittelsen
Jan Skårdal
Marianne Bjørnvall Aasgård
Tor Dalsøren

TRYKT HOS

Sørtrykk, Vennesla
på Hunsblade 100 gr/m²
Omslag
Hunsfos Granprint 200 gr/m²

Som dagene går.....

Så er sommeren nok en gang tilnærmet borte, og vi kan ønske hverandre vel tilbake i den vanlige dont. Igjen forestår dagliglivets større eller mindre, gamle og/eller nye problemer og utfordringer.

Driftsmessig er første halvår unnagjort, og det vil være kjent for våre ansatte hvilke resultater vi oppnådde. I så måte viser jeg til halvårsmelding fra styret og behandling i selskapets ulike organer.

Ved styrets behandling av halvårsresultatet ba styrets formann, Kåre Moe, administrasjonen rette en takk til samtlige ansatte for det gode resultat som var oppnådd — og at dette måtte være en spore til nye innsatser.

Jeg kan bare underskrive at evnen og viljen til felleskap og innsatsvilje fortsatt er hovedbetingelsen for å nå de mål vi har satt oss.

Men hva så videre?

Markedsforholdene for papir er om mulig ytterligere forverret, og store deler av internasjonal og norsk treforedlingsindustri kjører nå med redusert produksjonskapasitet. Prisene for papir er ikke økt — snarer tvertimot, og dette til tross for stadig stigende produksjonskostnader. Altså et heller trøstesløst bilde — og det er neppe noen umiddelbar bedring i sikte.

Også vi på Hunsfos Fabrikker har nå fått en sterk føling med vanskene, og vi har dessverre blitt nødt til å forberede produksjonsreduksjoner, først og fremst ved PM 5 og Avd. 9. Når det gjelder Avd. 9 beror dette delvis på annullasjon av godt og vel 1.400 tonn tapetpapir, grunnet en negativ utvikling hos våre kunder i tapetbransjen. Som kjent er det også en sterk sammenheng mellom Avd. 9 og PM 5. PM 5 har for tiden en helt utilstrekkelig ordremengde. I skrivende stund får jeg håpe de bebudede permisjoner blir av kortest mulig karakter.

Når dette er sagt vil jeg likevel fremheve at det for tiden ikke er, eller må oppfattes som, noen krisestemning ved Hunsfos Fabrikker. Vi må bare sørge for å besikke vårt hus, og å foreta de nødvendige ting rett-tidig og i riktig omfang. På denne måten har vi fortsatt styring og økonomisk handlefrihet. Helt avgjørende er det imidlertid å opprettholde en brukbar likviditet (dvs at vi til enhver tid kan gjøre opp for oss).

For tiden kan vi imidlertid ikke se og tenke så langt frem. Innsatsen må nå konsentrere seg om resultatene for 2. halvår. Men den foruroligende situasjonen vi er inne i, la meg nesten si i en ulvetid, vil selvsagt stille store krav til hver enkelt av oss. Jeg tror imidlertid fortsatt det er gode muligheter for å ri stormen av. Og: Det kunne være morsomt om Hunsfos Fabrikker *dette år* kunne vise at vi greier oss bra i forhold til sammenlignbar industri. La meg i den forbindelse minne oss om at tross alt er en mengde ting blitt gjort som ikke lot seg gjøre!

Egil Flaatin

Andakt

Jeg vil gjerne benytte anledningen til å hilse dere alle med en kjent salme: Her kan vi lese om hvilken støtte og hjelp Herren gir til sine barn.

1. Jeg løfter mine øyne opp til fjellene, hvor skal min hjelp komme fra?

2. Min hjelp kommer fra Herren, himmelens og jordens skaper.

3. Han skal ingenlunde la din fot vakle, din vokter skal ingenlunde slumre.

4. Se, han slumrer ikke og sover ikke, Israels vokter.

5. Herren er din vokter, Herren er din skygge ved din høyre hånd.

6. Solen skal ikke stikke deg om dagen, ei heller månen om natten.

7. Herren skal bevare deg fra alt ondt, han skal bevare din sjel.

8. Herren skal bevare din utgang og din inngang fra nu av og inntil evig tid.

Ja, med disse ordene ser du at der finnes en som du kan ta din tilflukt til, og som kan bevare deg fra alt ondt. Det er Herrens løfter til oss som er hans barn. Er du Guds barn? Hvis ikke, så vend deg om til Jesus i dag.

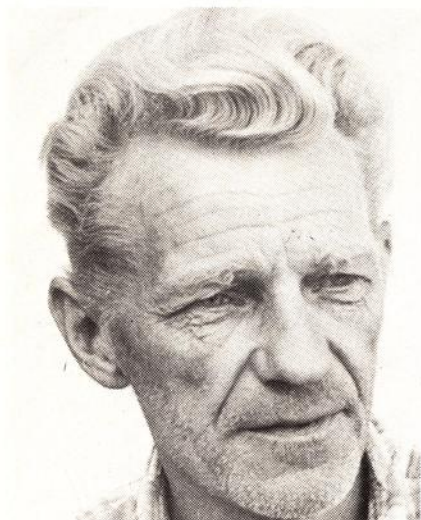
Søk Herren mens han finnes, kall på ham den stund han er nær.

Esaias 55-6

Amen.

Reidar Hegland

Veteraner som takker av

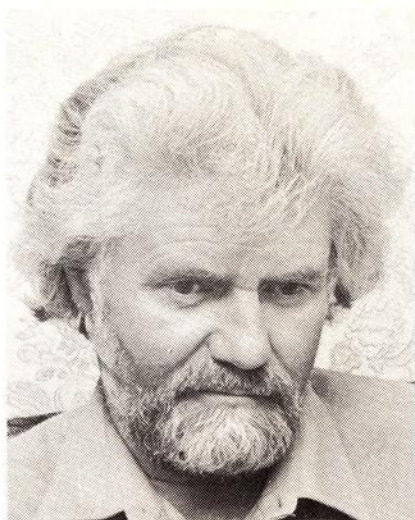

Kjell Gundersen

Kjell Gundersen er innfødt vennedøl. Etter skolen jobbet han forskjellige steder rundt i distriktet, han var også innom Hunsfos et års tid like etter krigen. Men fast her ble han først fra 3. juni 1953. Kjell kan altså se tilbake på nesten 30 års virke her, før han av helsemessige grunner måtte gi seg for nesten to år siden.

Kjell likte seg godt på Hunsfos. Han var nesten hele tiden i PM 3-4. Det meste av tiden kjørte han PM 4, men han har vel vært borte i de fleste jobbene i avdelingen. Han likte å gå skift. Det var greit med avspaseringene hvor han kunne få god anledning til å dyrke hobbyene sine, jakt og fiske. Han tar ofte av sted på heia sammen med hundene sine, og titt og ofte er han ved sjøen og prøver fiskelykken. Det er nok å henge fingrene i selv om han er sluttet her, så fritidsproblemer er der ikke for Kjell.

Vi vil ønske deg mange gode år framover.

Ragnar Heimdal

Ragnar Heimdal er født den 16. juni 1930 i Eidanger i Telemark. Der vokste han opp og gikk på skole. Etter skolen jobbet han på Norsk Hydro en tid. Så kom han til Vennesla i 1952. Han begynte da på Hunsfos, men måtte reise hjem igjen etter et års tid. Han kom tilbake igjen til Hunsfos i 1955, og jobbet da her til han måtte slutte for snart to år siden.

Det meste av arbeidstiden har han hatt i PM 3 - 4. I flere år var han maskinfører på 4-eren. Det var en grei arbeidsplass synes Ragnar. De siste 7-8 årene var han på verkstedet. Også der likte han seg godt.

Ragnar er kjent som en helfrelst sportsfisker. Så fort muligheten byr seg tar han vilen og reiser ut for å prøve stanga. Det er den han liker best å fiske med. Og da helst etter blege og sjø-ørret. Etter som han i såpass ung alder måtte slutte å arbeide skulle det bli anledning til mange fine fisketurer framover, dersom helsa tillater det. Vinterstid kan tiden av og til falle litt lang, mener Ragnar.

Vi vil takke han for årene sammen her på Hunsfos, og ønsker lykke til i årene som kommer.

Jon Kil

Jon Kil er født på Vegårshei den 22 juli 1916. Etter skolegangen ble det å jobbe i skogen. Men som så mange andre fra Vegårshei reiste også Jon til Vennesla. Han fikk jobb på Hunsfos, og begynte her 5. august 1960. Han startet i PM 5-6 hvor han ble ca. 3 år. Deretter ble det PM 3-4 for resten av tiden.

Jon syntes det har vært en grei tid på Hunsfos. Greie arbeidsforhold og arbeidskamerater. Han har vært organisert helt siden 1937, først i Skog og Land, siden i Papir. For det har han fått Forbundets 30-års nål, og LO's 40-års nål, samt Norges Vels medalje.

På fritiden er det jakt som er Jons store hobby. Sammen med hunden sin er det blitt utallige turer i skog og mark. Vi håper han kan fortsette med det i mange år enda, og ønsker alt godt i tiden framover.

Luktproblemer i forbindelse med Cellulosefabrikken

Ved Tryggve Kittelsen

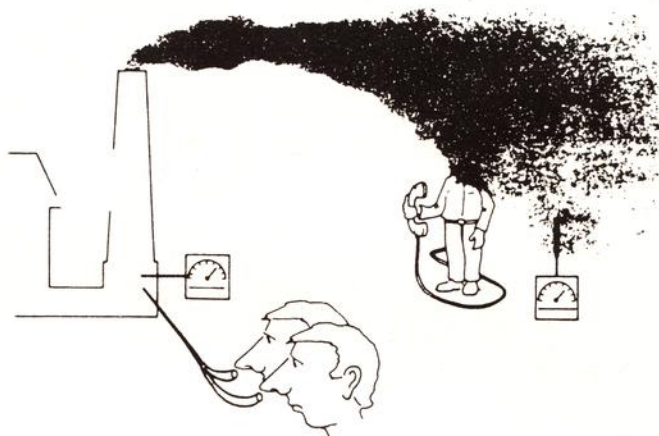
Tidligere var sulfatfabrikkene alene om å spre lukt i store områder. I de senere år etter at sulfitfabrikkene har fått forbrenningsanlegg for sulfitluten, er også disse bedriftene kommet i søkelyset når det gjelder lukt. Det skal vi komme litt nærmere inn på.

Luktplagene i vår cellulosefabrikk i Vennesla var størst i tiden før vi begynte med den nye kokeprosessen i 1960. Det var svoveldioksyd (SO₂) som var til stor plage – særlig for operatørene i cellulosefabrikken. For hver gang det ble tømt et kok, spredte det seg sjenerende lukt utover bygda. Avtrekkspipene fra bingene som de varme kokene ble blåst til, var ikke stort høyere enn kokerbygningen. Derfor var det sjelden at lukten kjentes langt borte.

Vår nye kokeprosess medførte sterk reduksjon av utslippet av SO₂. I første rekke var dette en bedring for operatørene. På den annen side gjorde de mere luktvennlige stoffene seg sterkere gjeldende. Det var den velkjente kaffelignende lukt som kjennes i stor fortykning.

I årene 1971–74 ble det utført kontinuerlig måling av luftforurensingene på 3 steder i Vennesla. Dette var et ledd i en landsomfattende undersøkelse utført av Norsk Institutt for Luftforskning (NILU). Undersøkelsen var i første rekke basert på måling av SO₂. Resultatene var meget gledelige. Verdiene lå langt under det som ansees for å være helseskadelig. For ordens skyld må vi understreke at målingene representerte akkumulerte verdier over hele døgnet. Innimellom – fortrinnsvis like etter hver kokeritømming – kunne det kjønes SO₂ lukt i kortere perioder.

Som kjent gir også oljefyring SO₂-utslipp. Den olje som industrien i Vennesla bruker inneholder ca. 2 % svovel, som går over i SO₂ under fyringen. Derfor viste målingene vesentlig større SO₂-mengder i perioder da det blir fyrert mer olje – som om vinteren. Det var interessant at det ikke ved noen av målepunktene ble registrert verdier så store at det kunne være mistanke om hleseskade. Det samme kunne sies om andre forurensingskomponenter og om støvnedfall.

Under planleggingen av vårt luftgjenvinningsanlegg som pågikk i en årrekke, besøkte vi anlegg i Sverige og Finland som var gått over til samme kokeprosess som vi har og som hadde luftforbrenningsanlegg. På forespørsel ble det opplyst at det der ikke var luktproblemer i noen alvorlig grad. Derfor kom de problemer vi hadde de første årene etter at vi hadde satt igang vårt anlegg som en stor overraskelse.

Vår nye 90 meter høye skorstein var medvirkende til at lukten spredte seg langt avsted og vi fikk klager fra Kristiansand under svak vind om natten i retning fra Hunsfos til Grim, Tinnheia, Slettheia. Vi har kjennskap til at det i det minste var 8 fruer og en ektemann i de nevnte områder som var ømtfintlige for lukten. Disse kontaktet oss etter å ha vært plaget. De alvorligste reaksjoner var søvnløshet, hodepine og kvalme. At plagene inntraff bare om natten måtte skyldes meteorologiske forhold, og at lukten var skjermet om dagen av andre luktkilder som kjøkken, biler eller tobakksrøkere.

Under slike utrivelige forhold vil det lett oppstå et spent forhold mellom de berørte og bedriften. I stedet for å anmelde saken eller mobilisere massemedia, valgte de berørte å ta saken direkte opp med oss på en saklig og hyggelig måte. Vi innledet samarbeide med dem og med andre beboere i en videre omkrets. På denne måten hadde vi et middel til å kunne sammenholde meldinger om luktinstrykk med prosessituasjonen. I flere tilfeller kunne vi forklare hvorledes en særlig ugunstig

luksituasjon var oppstått, og de berørte fikk forklart hva vi ville gjøre for å bedre forholdene.

Våre problemer ble tatt opp med SFT som påla oss å bygge et såkalt "kremmeringsanlegg". I stedet for å lede de illeluktende gasser direkte gjennom absorpsjonstårnet til skorsteinen ble gassene ført via lutkjelen hvor luktstoffene blir forbrent til luktfrie stoffer. Etter at dette anlegg var innkjørt, har vi ikke hatt klager fra byen.

Går en litt dypere inn i problemene i forbindelse med lukt, vil en finne at de er kompliserte. Hvorfor kjønes eksempelvis "kaffelukten" så langt avsted, mens SO₂ ikke merkes i samme fortykning? Vi skal forsøke å klarlegge noen spørsmål ved å gi et forkortet referat av et foredrag holdt av forsker Kjell Johnsen, PFI under PFI's møte i Oslo 25. november 1981. Vi gjengir også noen illustrasjoner tegnet av PFI's tegner Arne Arnesen i anledning av foredraget.

Forts. neste side

Kjell Johnsen

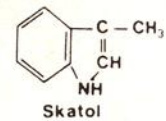
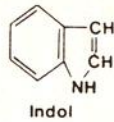
Kjell Johnsen er leder av avdeling for miljøvern og analyse. En av avdelingens prosjekter går ut på å studere hvorledes sulfittfabrikkenes prosessbetingelser innvirker på dannelsen av flyktige stoffer. 4 bedrifter, hvorav Hunsfos er den ene, er med i styringsgruppen. Forsker Hans Hoel er for tidne fullbeskjeftiget med dette prosjektet som har spesiell interesse for Hunsfos, i forbindelse med noen forgiftningstilfeller som har forekommet blant operatørene og reparatørene i fyrhuset. Lignende tilfeller har ikke forekommet ved andre cellulosefabrikker ifølge det vi har kunnet bringe i erfaring. Det er derfor viktig å få fastlagt om det er noe spesielt ved våre prosessbetingelser som kan føre til giftige utslipp.

Hans Hoel

Tidligere er det gjort inngående undersøkelser i Sverige og i Norge (Union, Skien) vedrørende utslipp av flyktige stoffer fra sulfittfabrikker. Når det gjelder ovennevnte prosjekt er det ennå betydelig upløyd mark. Vår bedrift bruker mer furu og løv enn de andre sulfittfabrikkene. Om dette eller annet kan ha vært årsak til forgiftningstilfellene, vil det ennå ta noen tid å finne ut.

Vi vil presisere at arbeidet med å forsøke å redusere utslipp av luktede stoffer på ingen måte er avsluttet. Under ugunstige meteorologiske forhold kan det fremdeles være sjenerende lukt i enkelte områder i Venne-

Indol & Skatol :

Finnes i menneskelig fæces og i blomster (jasmin, o.a.)

Lukt: Mindre behagelig, men frisk blomsterduft i ren, sterkt fortennet tilstand

Bruk: Parfyme

sla. Dette kan vi eventuelt komme tilbake til etter at spørsmålene er mere avklart.

Hva er egentlig lukt. Den er ytterst vanskelig å karakterisere, analysere eller måle. Endog en karakterisering som "god eller vond" er høyst subjektiv både når det gjelder lukt og smak. Vurderingen er høyst konsentrasjonsavhengig og avhengig av hvilken blanding av stoffer som er tilstede i luften. Disse to forhold kan illustreres ved dette eksempelet: De kjemiske forbindelser "skatol" og "indol" er hovedansvarlig for at folk flest vil si at menneskelig avføring har en heller ubehagelig lukt, for å si det pent. Men de samme forbindelser og i meget lav konsentrasjon har faktisk en typisk blomsterduft og anvendes derfor i parfymeindustrien, indol dessuten som smakstoff i visse sjokolader.

For å kunne bearbeide luktproblemer må man ha et mål på lukten: Dens styrke, dens eventuelle motbydelighet m. v. Slike forhold som topografi, meteorologi, bebyggelse, andre luktkilder, befolkningens vaner og innstilling o.s.v. er utslagsgivende.

Lukten i seg selv kan i dag ikke måles, man må bare ty til den best mulige karakterisering og forsøke å knytte luktbedømmelsen til den kjemiske sammensetning av luften eller gassen.

Bruk av personer har skaffet verdifullt grunnlagsmateriale opp gjennom tidene for frembringelse av luktteorier o.s.v. Det må brukes tilstrekkelig stort antall personer. Evnen til å bedømme, eller endog oppfatte lukt er varierende. Den avtar med alderen, og i en eldre undersøkelse (1887) fant man at kvinner har dårligere luktesans enn menn (dette stemmer dårlig med vår statistikk for Kristiansand nevnt i innledningen).

For luktbedømmelsen brukes gjerne sinnrike lukteskap hvor man kan sammenligne kjente og ukjente luktpøver, og man må kunne foreta kontrollert fortynning for å avgjøre i hvor stor fortynning man kan gjenkjenne en lukt, d.v.s. fastsette en nedre lukterskel. I forbindelse med sulfatfabrikker er det gjort grunnleggende studier i Sverige på denne måten. Nå finnes store tabeller hvor stoffene er satt opp i lukterskelnivåer. Terskelen settes idag der hvor 50 % av personene observerer lukten – tidligere var grensen 25 % eller lavere.

For de stoffer vi interesserer oss for ligger lukterskelen ved meget lave konsentrasjonsnivåer som angies som deler av en million (ppm) eller deler av en milliard (ppb). Vi kan nevne at luktgrensen for hydrogensulfid som lukter som råtne egg, ligger ved 1,1 ppb, og det stoffet som vi antar er ansvarlig for mye av "kaffelukten" (og som er brukt som tilsetning til kaffesurrogat) ligger omtrent ved samme grense.

Grensen 1,0 ppb kan anskueliggjøres på følgende måte: I Kina bor det ca. 1 milliard mennesker. D.v.s. at om en Ola Nordmann reiser dit, så vil han befinne seg i en konsentrasjon av 1 ppb, som altså tilsvarer de "luktmolekylene" som såvidt klarer å gjøre seg bemerket i nesen.

Forts. neste side

Man prøver også å angripe luktproblemet ut fra den kjemiske sammensetning av de flyktige stoffene. Det er ikke nok å bestemme summen av flyktige stoffer, man må også vite hvilke stoffer man har. Ikke alle stoffer behøver man å bestemme – bare de som påvirker sansecellene i nesene. Hadde vi hatt kamelnese ville vi kanskje også ha bestemt vanndamp. Det sies at "ørkenens skip" kan lukte vann på lang avstand.

Det viktigste analytiske hjelpemiddel er gaskromatografien, men selv dette kompliserte apparatet er ikke det ideelle. Omtale om dette og om alle de forskjellige kjemiske forbindelser som er med på å danne lukten fra bedriften skal vi hoppe over ved denne anledning.

I hvilken grad røkgasser fra pipen vil spre seg utover, følge et lag i atmosfæren, slå seg ned i omgivelsene o.s.v. er avhengig av skorsteinshøyde, temperaturfordelingen oppover fra bakken og andre meteorologiske forhold. Lukten i en omkrets forsvinner ikke før fortynningen er kommet ned på lukterskelnivået. Hva hender om det skjer en reduksjon av utslippet av luktende stoffer? Det forholder seg slik at luktoplevelsen ikke reduseres i samme grad som gassen fortynnes. Selv om utslippene reduseres, så er det ikke dermed sikkert at det vil bli bedømt i

nabolaget som en tilsvarende luktreduksjon før man kommer langt ned i konsentrasjon. Det geografiske område som berøres av lukten vil imidlertid innskrenkes i utstrekning.

Vi vil ikke trette med for meget kjemi – ellers kunne det komme til å lukte ille av redaksjonen! Men en kurositet vil vi nevne. En av våre kontakter i Kristiansand – og det var ekte mannen – nevnte at han syntes lukten hadde snev av timian.

Dette var interessant og vi henvendte oss til Kjell Johnsen som kunne opplyse at hovedbestandelen i timianoljer er tymol-produkter. Tymol er en fenol av p-cymen som finnes i sulfatluten og i utslippet til luften, og har sin herkomst fra vedens harpiks.

Pussig var da også en observasjon som undertegnede gjorde hjemme på Gimlekollen under en middag. Jeg utbrøt: "Nå lukter det fra Hunsfos". Tøys, sa min kone "du har en elendig luktesans!" Sansen var kanskje slett ikke så elendig. Det viste seg at hun hadde krydret maten mere enn vanlig med timian. Det var altså Hunfoslukten for meg denne gangen. Den vanlige benevnelse "kaffelukten" er nok ingen god karakterisering for det vi slipper ut fra bedriften. Lukten lar seg vel rett og slett best karakteriseres som sulfittcelluloselukte. Og luktoplevelsen er i høy grad avhengig av den enkeltes følsomhet og av smak og behag.

Vi slutter med å takke våre forskere på PFI så langt, og ønsker dem lykke til med det videre arbeid.

EKSEMPLER PÅ VENNESLA-DIALEKTEN

Trygve Jortveit og hans bror Olav som er skolesjef i Fyresdal er iherdige samlere og granskere av vennesladiakten og har en ganske stor samling av ord og uttrykk som er eller har vært i bruk i Vennesla.

Vennesladiakten er fyldig og full av interessante ord og uttrykk. Måten de uttales på synes jeg er veldig fin, sier Trygve. Se bare på disse "smaksprøvene":

Ord:

Åorvalen: brukes når vi skal gi uttrykk for om en person er ordknapp – eller rappkjefet: "Ho æ'kje åorvalen".

Rænsle, ei: spor i tilløpet på en hoppbakke eller et skispor utover en bakke.

Brodåll, ei: brukes om noe som er brysomt. "De va ein svare brodåll å få hesten te å stå råoli".

Omikjoss: brukes om noe som har rotet seg svært til og har tvinlet seg i hverandre som f.eks. spaghattien på et fat eller tømmeret i en tømmerbase. Brukes også når en sak blir så innfløkt at det går i surr for en. "De ligge dær omikjoss". "De gjænge omikjoss i haue mitt".

Kneipe, å: verb som brukes om det å springe barbeint i snøen – helst for moro skyld etter et badstuebad e. l.

Uttrykk:

I øve måra.

I datili.

Ei te gång.

Æ he'kje kon tåo kråone.

Trygve tar gjerne i mot tips om ord og uttrykk som er spesielt "venneslaske". Kontakt ham om dere har tips, så skriver han det ned.

Min arbeidsplass — papirlaboratoriet

Jeg er en kvinnelig laborant.

På Hunsfos denne jobb jeg fant, jeg kom fra sortering og saksesal men det var som en jammerdal imot den jobb som nå jeg har med likestilling mellom kvinne og «kar». Av oppgaver jeg har så mangt, og skiftet det blir aldri langt.

Her tar jeg cobb og lim i blekk og riv og sliten stadig vekk. Når patroner smeller i rørposten, da nytter det ikke å tenke på kosten, men sette igang med iver og glød, det er jo mitt arbeid og daglige brød.

Jeg vil jo at gutta skal bli fornøyd selv om jeg syns nok de er litt forføyd. For de maser om prøver til alle døgnets tider og tenker sjelden på meg som svetter og lider. Men tross alt så liker jeg arbeidsplassen min, den gir meg glede og fred i mitt sinn. Her vil jeg bli til jeg blir gammel og grå, men i året nittennittito må jeg nok gå.

*Hilsen
Kristine Johannesen*

Etter hvert som kravet til våre kvaliteter steg, ble det nødvendig å sette inn en mere effektiv kontroll.

Som et ledd i dette ble papirlaboratoriet opprettet i 1962, med 2 laboranter pr. skift. Den gang hentet laborantene prøvene selv, og de måtte også skrive resultatene når de forelå, i en journal som lå ved maskinen. Kontakten mellom laborant og maskinfolk så man den gang som meget vesentlig. Senere er rørposten kommet og det personlige forhold mellom laboratoriet og maskinen er forsvunnet.

Nå har vi også fått datautstyr på PM 1 og V. Det er da meningen at disse anleggene skal overta en god del av laboratoriets arbeid, slik at man har redusert mannskapet fra 2 til 1 laborant pr. skift.

Selve arbeidet består i å analysere det produserte papir for maskinfolkene etter oppsatte krav, slik at vi får en riktigst mulig og jevnest mulig kvalitet.

Det viktigste for laboranten er å hjelpe til i innkjøringsfasen for nye

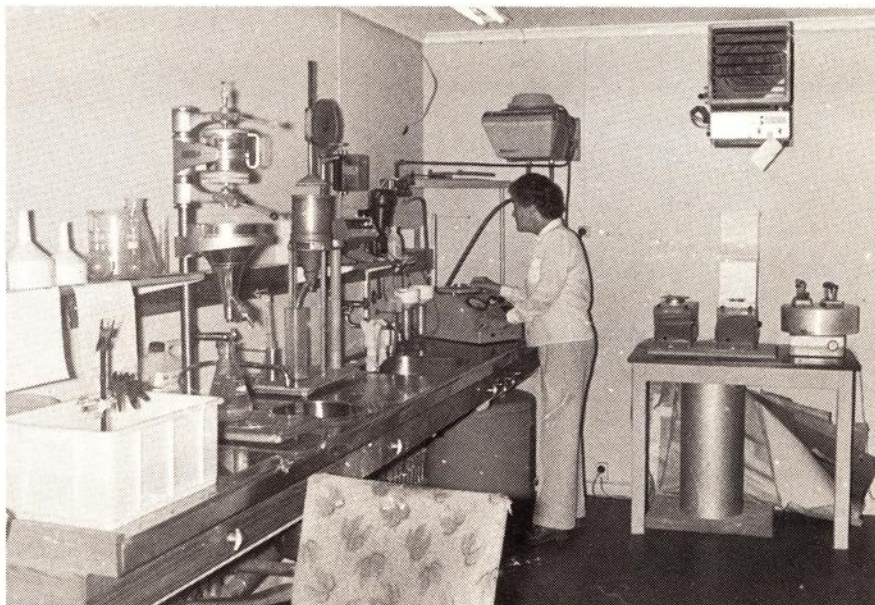
kvaliteter. Det gjelder å «treffe» kvaliteten snarest mulig. Senere blir det å kontrollere at analysene blir liggende i nærheten av de oppsatte krav.

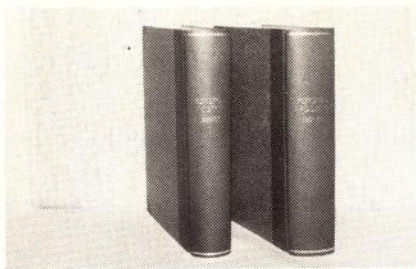
Etter behov må laboranten ellers ta analyser av smel, bakvann og de

forskjellige massetyper. Tidligere tok papirlaboratoriet analyser av kloakktapene og passet sedimentasjonsanlegget. Dette er nå overlatt til andre.

Alle data som produseres blir arkivert. Først og fremst er de til rettledning under produksjonen, dernest kan de være meget nyttige å ha i forbindelse med bedømmelse av reklamasjoner. Analyseverdiene gir også et nyttig statistisk materiale.

Hunfosposten for 30 år siden

Martin Omdal fylte 85 år. Han begynte å gjete 12 år gammel. Så tjente han på Tveide i Birkenes og en sommer kjørte han nesten hver dag til Lillesand med ved og last for Danmark. I 46 år arbeidet han på Hunfos fra 1890 til 1936.

Martin gikk på omgangsskole – 6 uker på Omdal, 6 uker på Voreland, 6 uker på Honnemyr og 6 uker på Verås. Under arbeid i papirfabrikken var han utsatt for et uhell som han fikk kjedelig men etter, – han brakk begge bena. Etter å ha ligget i gips i 6 uker gikk benet av igjen. Etter ytterligere 3 uker måtte benet brytes opp, da det var skakt.

I de senere år var han i cellulosefabrikken hvor det var en skrekkelig lukt.

Martin er stamfar til idrettsfamilien Omdal (nylig omtalt i Hunfosposten i forbindelse med sønnen Ole Omdals 80 års dag) og var en fremragende skiløper.

Til tross for sine 85 år var Martin i legemlig og åndelig vigør. Han likte å lese. Den kjæreste boken var Ludvig Hopes andaktsbok, som han leste hver morgen.

Bedriften bekostet 3 måneders husstellkurs – et om våren og et om høstne – for kvinner som var tilknyttet bedriften. Kurset besto av to elevkull, hver på 12 stk., nemlig et for husmødre og et for vordene husmødre. Husstellnemnda besto av direktør Knobel, Astri Haraldstad og Gudrun Berntsen. Dyktig leder for kurset var hustellærerinnen Astrid Helle fra Laudal. Det var selvsagt stor avslutningsfest for kursene hvor elevene viste hva de hadde lært. En av elevene frk. Inger Ravnaas overrakte fra elevene blomster og krystallvase til fru Helle og fru Gunhild Johansen overrakte det samme til Knobel og frue.

HISTORIE

Hans Johannessen fylte 80 år. Han arbeidet på Hunfos i 50 år og ble i 1938 dekorert med kongens fortjenestemedalje. Han begynte ved pappmaskinen i sliperiet. Senere sto han en lang tid ved "pappen" i den gamle cellulosefabrikken sammen med Johan Hagman. Det var på den tid de fikk besøk av Oscar II og kongen gjorde det mislykkede forsøk på å ta av pappleiv med "pappmaksinpinnen". Samme kveld fikk alle fri og det var stor fest på sletta ved bestyrerboligen. Maten ble laget på kjøkkenet til bestyreren. Det var dans til langt på natt. Johannessen fortalte om den store flommen høsten -92 da halve fabrikken sto under vann. Det gamle kontoret og bestyrerboligen sto langt ute i elven.

Bestyrer Sommerfeldt måtte bo i byen så lenge det sto på. Under brannen i -95 strøk renseriet, sliperiet, hollendersalen og fyrhuset med. Fra 1916 arbeidet Johannessen som plankestabler på Saga. Sagbruket hadde tidligere ligget ovenfor verkstedet, men ble i 1913 eller 1914 flyttet over til Moseidmoen etter at det var bygget bro. Trømateriale ble brukt til pakking. Johannessen var ikke gift og bodde i sitt koselige hus ovenfor Hunfos stoppested sammen med halvsøsteren Karoline Magnussen.

Kåre Nordhagen la siste hånd på høytaleranlegget. Det skulle blant annet bli musikk til arbeidet.

"Okas" skrev om bedriftsidretten og mente at den har stor betydning for samfunnet.

Hunfos Arbeiderforening arrangerte en utflukt til Hunfosheimen til heder for dem som hadde vært medlem av foreningen i 40 år eller mer og til ære for alle dens tidligere formenn. Det ble delt ut 14 forbundsmerker i gull for 40 års medlemskap, og fotografier av foreningens formenn var hengt opp i peisestuen. Ikke mindre enn halvdel av foreningens formenn var tilstede og derav de to første, nemlig Hans Gunnerud med frue som var kommet helt fra Vestfossen og A. T. Askedal. Samtlige veteranformenn holdt taler.

Papirkurset: En deltaker gav "Folkets Brevskoles" kurs sin beste anbefaling. Interessant var det at ingeniør P. L. Schjøpp hadde skrevet om tremasse og ingeniør Erling Kjærstad om papirfabrikasjon.

"Vår alles" Goggen (Georg Pettersen) var en av de heldige norske ingeniører som var tatt ut til 6–12 mnd. kurs i amerikansk industri.

Det var befaring på Hunfosheimen hvor direktør Knobel, overingeniør Knobel, ingeniør Skjenneberg samt hele Hunfosheimens styre med fruer deltok.

Hunfosposten for 25 år siden

Direktør Borgen opplyste at ordrebeholdningen var god, men situasjonen var usikker, derfor gjelder det å anvende alle krefter på å øke fabrikkens effektivitet og konkurransevne. Store investeringer var foretatt, men arbeidet med å rasjonalisere driften og skaffe mere flyt i produksjonen måtte fortsette.

Martin Pettersen orienterte om PM6 og Skjenneberg om det nye claylageret.

Lønningssjef Trygve A. Kvanvig (som hadde 40 år bak seg på Hunfos) berettet om arbeidsgangen på lønningskontoret.

Odd Arstad beretter om da han under fisketur i ferien ble invitert av en sportsfisker ved Haukelisetter til en kopp kaffe. Det viste seg å være statsminister Gerhardsen som var en gemyttelig mann og hadde meget å fortelle – bl.a. flere historier om Kongen som han tydeligvis hadde stor respekt for.

Ca. 2000 besøk på Hunfosheimen i år – fortalte formannen i styret, Gustav Andersen.

Ifølge avtale mellom papirindustriarbeiderforbundene i de nordiske land, reiste hvert år en delegasjon med representanter fra de respektive lands forbund på en studietur i et av landene. Dette året ble Hunfos Fabrikker besøkt. Studiedelegasjonen fant forholdene ved bedriften gode.

Forts. neste side

STOPP! Tenk deg om!

Sikkerhet og trygghet skaper et godt miljø.

Hva kan vi - du og jeg bidra med for å fremme vernetanken og høyne trivselen på arbeidsplassen?

Å KOMME I KLEMMER

Nylig hadde vi en trist ulykke hvor en operatør kom i klemme mellom vals og papirrull. Vi har dessverre flere eksempler på hvorledes en kan komme i klemme, det kan være mellom truck og papirruller, mellom lasten i heisekran og søyle for å nevne de mest forekommende ulykkesårsaker.

Menneskelig svikt vil alltid forekomme. Selv om en lever opp til alle regler og forbud, og rutiner ervervet

gjennom erfaring, kan ulykken være ute. Vi er bare mennesker.

Hva er grunnen til at ulykker skjer? Er det vi som arbeider med å forebygge ulykker som svikter? Har vi ikke greid å "oppdra" folk til den rette innstilling til arbeidet? Det er ikke lett å forandre på "voksne" folks vaner og mentalitet, men skal vi få redusert antall ulykker så er det nettopp det som må til.

Det hender flere ganger når vi leter etter årsaken til en ulykke at vi finner at den gode gamle rutinen er glemt eller kuttet ut, og nye og mindre arbeidskrevende rutiner innført. Dermed har man i enkelte tilfeller også fjernet sikkerhetsrutinen, og så skjer det en ulykke. Det er ikke alltid at en ny arbeidsrutine som man kanskje har funnet opp selv for å spare tid og arbeid, er den sikreste og tryggeste måten å gjøre jobben på. Tenk deg om!

Tilslutt noe som er mer hyggelig. Like før sommerferien avsluttet vi et vernekurs for 21 nyvalgte verneombud, og i den forbindelse ble det avholdt en konkurranse. Deltagerne skulle levere inn skriftlig besvarelse på 24 spørsmål vedrørende vernearbeidet i tilknytning til det man hadde lært på kurset. Ved bedømmelse av svarene ble det gitt fra 0 til 10 poeng pr. svar, tilsammen 240 oppnåelige poeng. Resultatet ble:

Thor Inge Lund, PM4,	227 poeng
Oddvar Renstrøm, fyrhus,	218 poeng
Bjørn J. Løland, fyrhus,	209 poeng
Tarjei Sandaker, tomta,	209 poeng

Gratulerer med det fine resultatet. Verneavdelingen ønsker dere lykke til i arbeidet for sikre og trygge arbeidsplasser.

Y. Hjelm Johansen

Y. H. J. skrev om brannvernets øvelser i Ålefjærfjorden hvor røkydkerne var blitt "fullbafarne froskmenn". Hensikten var ikke å slokke brann under vann, men å prøve "Dräger" pressluftapparater.

Ingeniør Ø. Kildebo skrev om eventyrferd til Mexico. Det var verken for å løse Mayafolkets gåte eller iverksette noen revolusjon han satte kurs for Mexico. Det var å få i gang et kontinuerlig kamyrblekeri ved en papirfabrikk i 2500 meters høyde.

Som vanlig hadde det vært mange besøk på Hunsfos i sommermånedene, bl.a. av nonnene ved St. Josephs hospital i Kristiansand.

Følgende veteraner takker av: Olav Nordal, Hassel Beurling, Oscar Endresen, Hans Berntsen, Sofie Baardsen.

Lønningskontoret for 26 år siden: F.v. Astrid Lindekleiv, Borghild (Tulla) Mangseth, Trygve Kvanvig, Trygve Syvertsen.

90 år: Martin Omdal, 80 år: Endre Halland, 75 år: Hjalmar Svendsen, 70 år: Lauritz Andersen. 65 år: Gustav G. Honnemyr, Oskar Langevold, Martin Ellingsen og Fritz Rhode. 60 år: Gustav E. Johansen, Knut Lian, Jakob

Gundersen, Ommund Jakobsen, Lauritz Lie og Andreas Jortveit.

I forbindelse med forebyggende vedlikehold ble kontaktmennene tatt ut og arbeidsoppgavene beskrevet.

FISKETUR

Følgende festlige innbydelse lå på pulten en dag:

FISKETUR

Ingeborg Haraldstad, Elsa Nilsen, Marie Halvorsen, Else Arntsen, Ruth Pedersen, Synøve Rødal, Ella Mykland, Solveig Aurebekk, Marta Ulltveit.

Vi som gjennom ca. 20 år har stått side om side i gode og onde dager på Hunsfos, har behov for en avkobling. Kunne det være tale om at dere hadde lyst på en tur til Haugsjå, — det innerste ville Froland — på Kr. Himmelfartsdag?

Program:

08.00 Start fra vakta. A.L. ordner biler.

09.30 Rask kaffe.

10.00 Ombordstigning i prammer for trekking av fiskegarn.

11.30 Rensking av fisk — m/kaffe.

14.00 Ørretmiddag (overkokke Molle Helland).

15.00 Avslapping, prat, kaffe.

19.00 Kveldsmat m/ørretpålegg.

? Retur Hunsfos når vi føler trang til det.

Antrekk: Fritids — støvler uønsket.

Gi et vink til fru Rødal i løpet av neste uke om hvordan det passer.

Signe og jeg sier vel møtt.

Anders L.

Innbydelsen ble mottatt med begeistring av samtlige innbudte, og Kr. Himmelfartsdags morgen kl. 8.00 startet vi i 2 biler med Løvland og Fjeldstad ved rattet. Alle var vi fulle av spenning og forventning over å komme til dette stedet som vi hadde hørt så meget om.

Haugsjå skuffet oss ikke. — Et stort rødmalt 3 etasjers hus lå i en helling ned mot Haugsjåvannet, et koselig tun, flere uthus, stabbur og hytte. — Her var husrom og hjerterom. Vi ble mottatt av fruene Løvland og Helland (kokker for dagen) med deilig kaffe og kaker i peisestuen hvor store vedkubber på peisen gjorde det lunt og hyggelig.

Det oppsatte program ble fulgt til punkt og prikke. Vi bilte opp til Sandvann hvor vi skulle trekke garnene til ørretmiddagen. 7 garn var satt ut og 2 båter hadde vi til disposisjon. Dette var gøy — 24 ørret, røye og abbor ble resultatet.

Fra venstre: Molle Helland, Ingeborg Haraldstad, Signe Løvland, Martha Ulltveit, Elsa Nilsen, Else Arntsen, Solveig Aurebekk, Synøve Rødal, Marie Halvorsen, Birger Fjeldstad. Foran: Bonden sjøl Anders Løvland. Bak kameraet Ella Mykland.

Rolf Andersen og hans hobby

Foto: Reidar Liane
Tekst: Tryggve Kittelsen

En sensommerdag kom vi til et avsides lite paradis. Heisellunden heter stedet, som også kalles «Loland», etter et småbruk som bestefaren til Rolf Andersen — Loland — hadde.

Her var flere hus. Vi tok peiling på boligen til Åse og Rolf Andersen samt barna Kaare (14), Olga Merethe (12) og Anne Torhild (11). I et hus i nær tilknytning til boligen bodde par om par 52 skjønnheter i «blokkleiligheter». En hund hørte også med til samfunnet.

For oss var dette en ny og eventyrlig verden. Alt det interessante som følger med brevduer hadde vi ikke anelse om. Vi lar Rolf selv — den drivende kraft — fortelle. Hjelp har han av sin bror, og fremfor alt av sin kone Åse, og av barna, som har sine spesielle duer som de har ansvaret for.

Det begynte slik: Rolfs onkel som var sjømann var overlatt trimming av brevduer som han slapp ute i sjøen. Den unge Rolf var full av undring over duenes fantastiske stedsans og hadde et sterkt ønske om selv å bli brevdueeier. Det skulle

gå helt til 1969 etter at han var gift og hadde bygget hus, at han kunne få sitt ønske oppfylt.

Duene lever parvis og hvert par er tildelt en blokkleilighet. Hver enkelt due har også en sitteplass utenom leiligheten, hvor den kan slappe av, — eller skal vi kalle det furte i ro?

Før vi beretter om duenes ferligheter vil vi nevne litt om eierenes organisasjon. Den består av lokalforeninger og Norsk brevdue forbund (NBF). I alt er det 500 - 600 medlemmer. Forbundets årsmøte holdes på forskjellige steder og i 1983 blir det i Kristiansand. I for-

Rolf Andersen

bindelse med møtet arrangeres middag med dans etterpå. Kontakter blir sluttet og en får venner over hele landet. Selvsagt holdes også kontakten med andre land. Rolf og Åse er blitt venner med en dansk familie, disse besøker hverandre.

Hver due får en kontrollring som er påført et nummer som forteller om eierens navn og adresse. Skulle en komme over en bortkommet due, bør en overlate duen til en brevdueeier som av en ringliste finner frem til duens herkomst.

Forts. neste side

Martha (nabokona, som er svært kvikk i replikken) møtte oss da vi la inn med båtene. — Hun var veldig spent på fangsten. Løvland ropte til henne fra båten:

«Hei Martha, her ser du meg med alle damene mine», hvorpå hun kvikt svarte på ekte frolandsk:

«Ja, Anders — det var ikke rare greiene!!!»

(Tro om hun hadde ørretmidagen eller damene i tankene???)

Fisken ble rensert, garnene gredd, og en konvalltur ble det også tid til før vi kallet inn til et festlig dekket middagsbord med masse god «selvfisket» ørret og røye. Det smakte herlig, og rabarbragrøten etterpå

(den beste som noen gang er laget, syntes vi) satte prikken over i-en.

Etterpå var det avslappning — noen sov middag på sofa og golv — akkurat som det falt seg — alle følte seg hjemme. Kaffe og bløtkake smakte godt etter middagsluren.

Løvlands mor (84 år) viste oss rundt i stabburet, som til vår overraskelse var fylt med gamle ting som Løvlands foreldre hadde samlet i mange år. Hver ting var nummerert og katalogisert så etterslekt behøver ikke være i tvil om hvor tingene kommer fra. Hun fortalte levende om de mange ting som var der. Bl.a. viste hun oss et par «puttis» som hun hadde fått av sin

mann på bryllupsdagen. Senere var vi med opp i hennes leilighet i 2. etasje hvor hun spilte piano og vi sang en masse sanger — Molle Heland var forsanger.

Vi begynte å tenke på hjemturen — men nei sann — enda en post på programmet — kveldsmat — og for et måltid. Et langbord var dekket tvers gjennom det store kjøkkenet (30 m²). Nå ble det disket opp med spekemat, eggerøre, flatbrød, lefser, rømme etc. Gjett om det smakte!!!

Hele turen var en stor opplevelse — og vi er Løvland så takknemlige, det var vel bare han som kunne finne på noe så festlig.

Deltakerne

Han kan avtale om den skal tilbakesendes eller om duen kan beholdes. Rolf fortalte om et interessant tilfelle: Det var en brevdue som i 1981 hadde slått seg ned i spiserommet på papirlageret. Den ble tatt hånd om av Rolf Voreland. Han leverte den til Rolf som fant ut at den var kommet fra Wales i England. Eierne overlot duen til Rolf som gav den en «leilighet» i duehuset. En dag forsvant den og var borte i to dager. Den hadde gjort forsøk på å komme over Nordsjøen, men måtte gi opp og kom helt utslitt tilbake. Fra da av slo den seg til ro hos Rolf. Det hender at en bortkommet due kan søke i flere år før den endelig lykkes å finne tilbake til sin eier. Men denne duen har resignert og føler seg hjemme hos Rolf. Litt av en racer er den også. Den deltok i en landsomfattende konkurranse, og fløy fra Trondheim til sin «leilighet» på 12 timer og 20 min — den nest raskeste av alle.

Rolf forklarer hvordan tidtakingen foregår. En klokke innebygd i en forseiglet kasse stoppes ved duens innkommst ved at duens ring sluses inn i kassen. Kassen som inneholder utskrift over tiden, blir levert til arrangøren som bryter seglet og tar ut utskriftet.

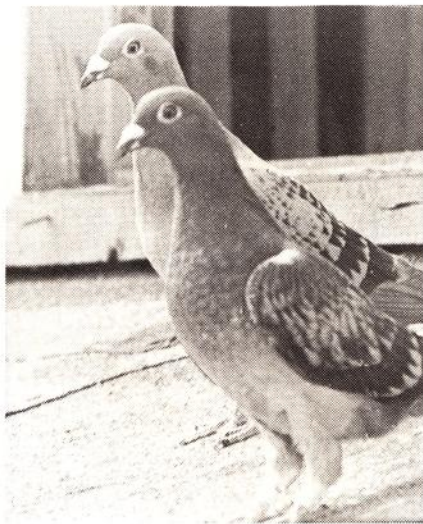
Duene blir sendt i kasse med jernbane til startstedet. Gjett om familien er spent der den sitter hjemme og venter på innkomsten etter mange timers flukt. Duen gir alt den har av krefter, og vel fremme er den så sliten at den ikke klarer å spise, men må mates i «leiligheten» sin.

Vi fikk se en rekke trofeer som Rolf hadde fått. Vi nevner at en due fikk 1. premie etter flukt fra Røros. En annen due ble nr. 4 i en skjønnhetskonkurranse i Stavanger. Denne fikk karakteren 90 p mot 92 oppnåelige.

Rolf kjenner duene sine så godt at han straks ser om det er kommet en fremmed på besøk.

Det føres slekthistorie over duene. Ikke alle får lov å ruge ut eggene sine. Enkelte eiere går så langt som å benytte arvelæren for å ale frem en fin type. En fin due blir betalt godt, særlig godt i utlandet, hvor brevduer blant annet blir benyttet profesjonelt i forbindelse med totalisator.

Det hører med til historien at det utgis en rekke fagtidsskrifter ved-

rørende duehold. Rolf får et norsk, et dansk og et engelsk tidsskrift.

Duene gav oss en imponerende oppvisning som avslutning på besøket. De ble sluppet ut og var på et blunk ut over bygda. Straks Rolf viste seg ute kom de tilbake og slo seg ned på hustaket. Aldri på naboens tak (ikke alle skjønnheter er så villige til å komme). På et plystresignal fra Rolf som betyr: nå er det mat å få — slo alle duene seg ned i duehuset (ikke alle skjønnheter er så lydige).

Vi kjenner Rolf fra mange sider. Det gjelder blant annet som fagforeringsmann og som idrettsmann. Nå har vi lært ham å kjenne fra en ny side — en hobby som hele familien har glede av.

Vi takker Rolf og Åse for en interessant opplevelse i deres hyggelige samfunn i Heisellunden.

Helga Lie takker på kommunen vegne

Norges Bedriftsidrettsforbund 25 år

Vi vil vise hele Norge at vi er et folk som trimmer

Vårt forbund (NBIF) er "bare" 25 år. Vest-Agder Bedriftsidrettskrets (VABIK) er 46 år. På Østlandet startet enkelte bedrifter med bedriftsidrett allerede ved århundreskiftet.

Utviklingen har vært enorm innen bedriftsidretten. VABIK består nå av 4 bedriftsidrettsråd. Kristiansand bedriftsidrettsråd er det største med 114 lag og ca. 7000 medlemmer. Mandal har 16 lag og ca. 1050 medlemmer, Farsund har 14 lag og ca. 470 medlemmer og Flekkefjord har 13 lag og ca. 980 medlemmer. På landsplan er det allerede registrert lag nr. 5000. Det er lagidrett som dominerer, men det er trimsektoren det nå legges størst vekt på. Her i kretsen er det Mandal og Farsund som kan vise til de beste resultater når det gjelder trim.

Det sier seg selv at det var viktig å få eget forbund. I anledning jubileet har NBIF aktivisert alle i idrettskretsen så de sammen kan vise hele Norge at vi er et folk som trimmer. Viktige ledd i dette er de interne stafettene som allerede er avsluttet, og den eksterne stafetten som startet i Finmark søndag 15/8 og avsluttes i Oslo lørdag 27/11-82. I Vest-Agder vil stafetten gå gjennom områdene i tiden 21-24/10.

Alle landets ordførere mottok og signerte de interne stafettene. Samtidig fikk de en idrettshilsen (som vi gjengir et annet sted i sin helhet) samt en jubileumsbok fra Forbundet for oppbevaring på de respektive herredshus.

Forts. neste side

Stafettlaget som fremførte hilsen. Karl Hodnemyr, Helge Nordhagen Sigurd Hagen.

Helga Lie mottar idrettshilsenen.

Stafetten i Vest-Agder ble avsluttet 21. juni i Vennesla hvor Hunsfos BIL sto for arrangementet. Stafetten ble båret gjennom fylket på forskjellige vis fra Flekkefjord/Moi i vest til Vennesla i øst. Det fortelles at på et stykke ble den båret av en ku, men i Vennesla var det løpere fra Hunsfos som bragte stafetten frem til Idrettsplassen på Moseid. Her fikk Helga Lie overrakt idrettshilsen som hun i valgte ord takket for og lovet å bringe videre til kommunen.

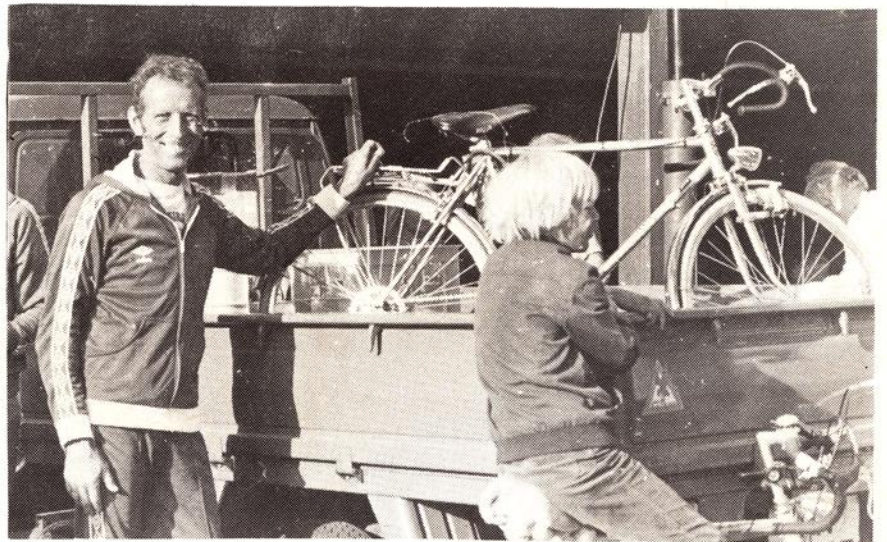
Hele 97 av de tilstedeværende deltok i en etterfølgende sykkeltur. Som avslutning arrangerte trimutvalget med Harry i spissen sykkeljonglering og tau-trekning for store og små.

Eldste deltaker var Albert Lie (87 år) – ingen vet hvor grensen for ungdommen går.

Deltakerne i sykkeltrimmen deltok i lotteri. Vinnerne var:

Av baller: Finn Kolstad (10), Roar Salvesen, fru Gyda Strandberg, og den populære vinner av rosinen i pølsa – en sykkel med gear og "bukkehorn" – var Sigurd Hagen.

*Tekst: T. Kittelsen
Foto: Reidar Liane*

På «smalspora» til Paulen

Lørdag 28. august dro ansatte på Hunsfos på togstur til Paulen. Trimgruppa, HBIL, sto som arrangør. «Gratis» sto det på oppslagstavla. Det var Hunsfos Fabrikker og Arbeiderforeningen som støttet arrangementet økonomisk.

Eldre folk kjente seg fort igjen på den smalspora banen. Skilt som «Røykjarar» og «Ikkje røykjarar» og «len deg ikkje ut» fikk minnene om tidligere tider fram. De likte seg prata og pekte, og barna fulgte godt med.

Det gamle damplokomotivet peste fælt oppover bakkene til Beihølen. Mens det tok seg en pust på skinnene, fikk vi god tid til å se oss om på Beihølen før vi igjen gikk på toget og dro ned gjennom Vrengen forbi Kringsjø til den gamle plassen Paulen.

Formannen i trimgruppa Harry Arntsen hadde for anledningen bragt med seg trompeten sin. Med armstrongsk sikkerhet og et lunt smil ønsket han oss velkomne med en fanfare av beste merke.

Paulen var turens mål. Der kom maten fort fram — medbragt mat med kaffi og brus, og det smakte. Praten gikk høylydt i høstsola.

Som vanlig på utflukten var det lek og konkurranser. Praktisk talt alle var med på et eller annet moro, fra melkespannkasting til pistol-skyting.

Her er resultatene:

Pilkast	
Egil Rossås (14)	23 p.
Karin Rosseland (16)	20 p.
Veteran:	
Egil Flåtin	15 p.
Pensjonist:	
Ola Omdal	
Ballsjonglering:	
1. Anne Berit Bårdsen	
2. Magda Borgemyr	
Støvelkast:	
1. Ove Arntsen	
Hesteskokast:	
1. Edgar Lorvik	
Melkespannkast:	
1. Trygve Rosseland	
2. Bjørn Larssen.	
Pistolskyting:	
Enly Bårdsen, Bjørn Larssen, Bjørn Johansen.	

Det må bemerkes at Egil Flåtin ble Hunsfosmester i støvelkast «den gale veien». Etter nøye instruksjon og ei mengde gode råd fikk han den gamle renseristøvlen rundt regnet 10 meter baklengs. Å stå bak han «æ fali» det.

Tida gikk altfor fort. Sola svant bak Vollandsheia og i det fjerne «peib» toget. Snart tøffet vi tilbake til Grovane, bilane og Zeb.

Togelsker

Støvelkast. Flåtin sekunderes av Bjørn Larsen.

Elias Omdal i hesteskokast.

Anton har sluttet hos oss

Anton Brandsnes

Anton Brandsnes sluttet hos oss i juli etter å ha vært ansatt i råstoffavdelingen i 7 år. Veteran er han ikke, men idrettssidene vil allikevel ta med en takk for den tiden vi har hatt sammen.

Før han sluttet hadde hans medarbeidere enkle avskjedslag for ham. Da ble han berømmet for sin innsats. Grundighet, nøyaktighet,

vennlighet og sunn vurdering var varemerket for hans arbeid.

Også bedriftsidrettslaget hadde nytte av hans overskudd. I 3 år var han med i styret som kasserer. Hans evne til å behandle og akkumulere tall i hodet imponerte oss i denne tiden. Vi kan godt forstå at han ved siden av sin nye stilling i Statens Sprengstoffsinspeksjon, Tønsberg, akter å gå inn for et videre studium av bedriftsøkonomi. Hans regneferdighet har vi hatt glede av under hans medvirkning som tidtaker i bedriftslangrenn.

Da vi startet opp igjen utgivelsen av Hunsfosposten, var han med i redaksjonskomiteen som representant for bedriftsidrettslaget, inntil han måtte overlate jobben til Tor Dalsøren. Arbeidet i råstoffavdelingen måtte selvsagt gå foran.

Villige hjelpere vokser som kjent ikke på trær. Derfor er vi ekstra

takknemlige for Antons støtte for vårt arbeid i idrettslaget.

Som idrettsutøver kjenner vi ham best som orienteringsløper. Han har gjennomført turorienteringsprogrammet — tildels utvidet med poster fra KOK's opplegg i like mange år som han har vært på Hunsfos. Også i tirsdagsløpene var han en ivrig deltaker.

Vi ønsker Anton og hans familie hell og lykke i nye virksomheter.

T. Kittelsen

Anton Brandsnes er kjemiingeniør fra NTH, 1963. Etter først å ha vært forskningsassistent ved Institutt for Industriell Kjemi i 2 år begynte han som laboratorieingeniør ved Jotun A/S. Fra 1969 til han kom til Hunsfos i 1975 var han driftsingeniør ved Junkers Industrier, Danmark.

TRIMAKTIVITETER SOM GODKJENNES FOR PREMIERING

Som kjent så vil 10 deltakelser i trim berettigede til premie: en fin plakett med Hunsfos motiv og gravering "trim pluss årstall".

Blir du gammel — og det gjør du nok om du trimmer — vil du etterhvert som årene går kunne tapetsere en vegg med plakkettene. Derfor skaff deg og alle i din familie trimkort jo før jo heller og bli med på mye moro!

Det som godkjennes som deltakelse i trim er:

SOMMER

1. Gang eller løp i lysløype ved Moseid. Der er plassert en boks med klippetang ved Moseid tjern. Du må selv klippe og påføre dato på trimkortet.
2. Sykkeltur minst 1 mil. For å oppmuntre til sosialtrimming godkjennes bare tur som starter fra idrettsplassen på Moseid ca. kl. 18.00 hver mandag. Du må selv påføre dato og kvittere på trimkortet.
3. Deltakelse i turorientering (Skautrim) godtas som en deltakelse uansett hvor mange poster som er funnet.
4. Alle trimgruppas arrangementer godkjennes.

VINTER

1. Deltakelse i avdelingsmesterskap.
2. Deltakelse i Hunsfosmesterskap.
3. Deltakelse i allt mulig mannsstafetten.
4. Deltakelse i andre arrangementer som trening til å ta skimerket (sted avhenger av føreforhold).

LITTERATUR VEDR. IDRETT

De som ønsker det kan få utlånt litteratur ved henvendelse til T. Kittelsen. Foruten tidsskrifter er anskaffet.

— K-jogg for folk flest. Et program for å bedre voksne menneskers fysikk NFIF.

— Kristen Damsgaard: Marsj 1976. Råd og vink ved arrangementer av mosjonsløp.

— Trim og trimseksjoner i alle bedrifter. Statens Ungdoms- og Idrettskontor.

— Arne Kvalheim og Leif Torgersen: Løping. 1980.

— Petter Larsen: Glimt fra norsk bedriftsidretts historie. 1982.

— Sigmund B. Strømme: Idrett, kosthold og ernæring. NIF nov. 1981.

— Håndbok for bedriftsidretten. NBIF 1982.

Brussalget

Hunsfos Arbeiderforening har inngått avtale med Vennesla Røde Kors om bruslevering. Vennesla Røde Kors påtar seg å levere brus innstallet i automat samt å ta med tomgods i retur.

Inntekten av brussalget vil som før fordeles med like deler på Hunsfosheimen, bedriftsidrettslaget og feriestedet Vesøya.

Hunsfosposten har foretatt en inspeksjon i bedriften og har funnet til vår glede og de ansattes ære at det ikke ligger hele eller knuste flasker «rondtforbi» — slik som det gjorde for en tid tilbake. Vi vil dog påpeke at tomflaskene bør leveres hyppigere tilbake til vakta så det ikke blir større opphopninger.

H.B.I.L.

Årsmøte avholdes i Kantinen 4/11 kl. 19.00. Forslag må være levert styret 3/11.

Bedriftsidrett i Kristiansand og omegn allerede i 1932

Gunhild-prisen til Rolf Voreland for interessant opplysning

Opplysningene om når bedriftsidretten startet hos oss har vært nokså svevende. Det begynte i midten av 30 årene het det. I forrige nr. opplyste Gunnar Grundetjern at det var skiidrett allerede i 1936 — samme året som Vest-Agder Bedriftsidrettskrets (VABIK) ble startet. Dette har Rolf Voreland reagert på. Han forteller oss at han som gutt fikk være med sin far Nils Voreland, Einar H. Olsen og Ole G. Lundevold til Kristiansand i 1933 hvor de var med i bedrifts-terrengløp. De startet fra Idretts-plassen ved Møllevannsveien og løp

første en runde på banen før de stakk ut i terrenget. Rolf syntes det var veldig moro å være med «gamle-kara». De tok toget og gikk av på Grim.

Vi har kontaktet Einar H. Olsen som bekrefter det Rolf forteller. Det deltok ca. 200, hvorav 20-25 stk var fra Vennesla. Av andre Hunsfosfolk kan han huske at Olaf Kløv-fjeld og Gustav Johansen var med. Einar var sliten etter løpet, men så ble han nr. 2. Dette ble forandret til nr. 1 etterat det ble oppklart at nr. 1 hadde løpt en benvei. Det var ingen premie, men hver deltaker fikk et

blått emaljemerke. På den tiden var det også løp i Baneheia.

Det var fagforeningene som pekte ut folk til å ta seg av idretten. Einar var den første leder for bedriftsfotball. Fotballen begynte å rulle i 1933 og det var kamper mot Falconbridge og Brannvakta i byen. Bedriftsidretten i Norge er mye eldre — det skal vi komme tilbake til ved en senere anledning.

Vi takker Rolf som var 1. mann med disse opplysningene, og tildeler ham Gunhild-prisen — 1/2 kg. konfekt. Rolf er best kjent innen idretten som skihopper. Han var en ildsjel når det gjaldt å holde bakkene i stand. Som 14-åring måtte han og andre gutter gå en time for komme til Rønning-bakken. Som eldre var det vanlig at han og Torbjørn Jeppestøl gikk rett fra jobben på Hunsfos for å jobbe i Tømmeråsen. En tid var det 23 aktive hoppere i Vennesla.

Red.

Hjelpekassens ytelser

Fysikalsk behandling. Det ytes til alle ansatte inntil 50% av eget mellomledd for fysikalsk behandling. Pensjonister får dekket hele mellomlegget.

Kiropraktor. Det ytes til alle ansatte 50% av eget mellomlegg inntil 6 behandlinger. Pensjonister får full dekning inntil 6 behandlinger. Utover 6 behandlinger ytes til alle ansatte kr. 25. pr. gang.

Eget mellomlegg til spesialist og røntgen. Det dekkes inntil 50% til alle ansatte. Pensjonister får full dekning — det gjelder også pensjonistenes ektefeller.

For å kunne få hjelpekassens ytelser må vedkommende ha vært ansatt i 6 måneder.

For ansatte som blir uførhets-trygdet eller pensjonert før oppnådd pensjonistalder gis ikke de ytelser som pensjonister får før vedkommende er 60 år. De må forøvrig ha 10 års ansettelsestid ved bedriften.

Medlemmer som ved uriktige opplysninger eller ved å unnlate å gi riktige opplysninger uberettiget har oppebåret stønad, plikter å betale tilbake til kassen det som er utbetalt for meget.

Hjelpekassens styre

Respekt for vitenskapen

En odøling kom til en doktor i Eidsvoll og klaget over slapphet og magesmerter. Han ble grundig undersøkt og måtte dessuten prestere en vannprøve.

Doktoren dreide på glasset og studerte vannprøven i lyset fra vinduet. «Ja, De er fra Odalen, De», sa han. «Nei, nå tiss je rekti vitenskapen har kømmi langt», sa odølingen overveldet.

Medisiner. Det gis mot fremvisning av resept 50% refusjon ved kjøp av medisiner til ansatte, hustru og barn under 18 år såfremt hustru og barn ikke har lønnet arbeid. Pensjonistene og ektefellene får full dekning.

Briller. Ansatte får ved kjøp av briller et tilskudd kr. 200,- mot å fremvise kvittering fra godkjent optiker. For pensjonister ytes tilskuddet også til ektefeller.

Hos indremedisiner i Agio Nicolaus på Krets og etterfølgende begivenheter på sykehus i mai 1982

Legekantoret var et lite rom rett inn fra gaten. Folk kom og gikk. For resepter? For regninger?

— Bulende ut rundt et belte på midten, stavrende på korte ben, — legen. Leverte min greske lapp fra hotellresepsjonen. Legen bad meg gå inn i neste rom. Det var enda mindre, inneholdt en stol og en benk. Leverte min medbragte prøve under tett lokk. Måtte legge meg på benken. Han stirret på min mage, — pekte og spurte, men rørte den ikke. (Noe så flatt hadde han vel aldri sett!) Han forklarte fem ganger at jeg måtte bli med til hans klinikk for å ta prøver. Men der var det ingen blodbank, og antagelig måtte jeg videre til det store sykehuset i Herakleion, hovedstaden. — Jeg forsto hele tiden hva han mente. Han forsto ikke at jeg forsto. (Jeg så vel ganske dum ut.) Vi kjørte til hans klinikk. Vel framme god plass bak ham gjennom vrimlen av mennesker til laboratoriet. Prøver, — litt venten på en benk, et skriv, en drosje til hotellet, — et par ting rasket sammen, — drosje ca. halvannen time til sykehuset. — Bad min kjære Tryggve bli igjen på hotellet for å ordne opp. Sjåføren hadde fått sin ordre samt gresk lapp fra legen.

— Stort sykehus? — Så det ikke. Bare tett av mennesker i lang korridor, gestikulerende, pratende, støyende. Med min lille håndbagasje gikk sjåføren med meg på slep, viftende med "vår lapp" over hodene på mange andre i 1-2-3 forskjellige luker. Så ble jeg avlevert, endelig plassert på en stol. Gresk er gresk. Gjettet man ville ha mine data, fant en penn og skrev selv. Greit. Min fars navn? Hoderysten fra meg. Jo, de skulle ha min fars navn. Synes Tryggve sto meg nærmere nå og skrev "Tryggve". De gav meg opp. — Ble hentet av en søster. Hun tok ikke min lille håndbagasje, men passet på at jeg ikke mistet henne av syne. Heis til 2. etasje, jeg var meget trett. — Lang korridor igjen, denne gang med lave, smale feltenger på begge sider nedover. Grå ulltepper, en liten pute, et slags laken. Hel- og halvpåkledde mennesker, kvinner og menn fyllte sengene. Og hvor mange pårørende satt eller sto eller vrimlet omkring? — Jeg ble avlevert på et nytt kontor. Igjen skrev jeg mine data. Samme pro-

blem med min fars navn. Hvorfor jeg ikke skrev det? Har en vag forestilling om at Tryggves navn måtte inn, ellers ville han aldri finne meg igjen. — Ble anvist en av de smale grå senger på gangen. og tilkastet en flannels nattkjole. Jeg satte meg, — på skrå med bena, ble stadig skubbet bort i allikevel. Tok en fast beslutning. Her ville jeg ikke legge meg. En tiltalende kvinnelig lege kom, — satte seg ved siden av meg. Hyggelig det, men gresk er gresk for meg, og engelsk og tysk var visst hebraisk for henne. Hun gikk, — en annen kvinnelig lege tok hennes plass. Tok offensiven og sa: "Mine papirer ble igjen der inne", og pekte på en dør. Hun fant de straks, leste, vi pratet, — oh lykke, hun tok meg med til en sykestue. Åtte senger, en ledig til meg. Legen sa min nabo til høyre kunne tysk og hun ville hjelpe meg. Ligg rolig og gå ikke ut av sengen, var ordren. — Åtte pasienter og hvor mange pårørende? Varierte mellom to og tyve. Fra tidlig morgen til sen aften kom og gikk de. Og noen overnattet, — på en stol og litt av seg i sengen hos sin syke. —

Hjelpeløs, hvordan kle av seg? Hvor var min lille håndbagasje? Min nabo sa jeg måtte bak halvveggen, der var min koffert, og kle av meg bak skapdøren. Jeg så gjorde, og mannequinen trinte frem i lårkort flanell. Lange ermer skulle vært, men nådde meg just forbi albuen, — lot seg ikke knappe. Mellom

underlaken og et hvitt slags sengeteppe, helgrått ullteppe. Underlaget hårdt og humpet, — en liten pute — fyllt med hva? Ikke noe mykt iallefall. Glemte jeg hadde vondt i magen, ryggen var meget verre. — Min 20 årige venninne på høyre side, (hun var gift som fjortenåring, to barn, 3 og 4 år) hadde 40 i feber og stønnet og auet seg, rugget med kroppen i sittestilling, mens besøkende flokket seg om henne og pratet høyt og meget. Alle pratet, — det lød som mitrøseild. Innimellom var hun riktig så kvikk.

Kvinnen på min venstre side var 40 år. Pekte på sitt hode, sin mage og ved tegnsprog forklarte hun sin kvalme. Og så opp, uffet og auet seg med høye klagelyder, la seg ned som om enden var nær. Men nei, satte igang praten, og jeg, — ja jeg følte meg innsatt på en scene i teater og kunne ikke rollen. — Mine fem andre medpasienter var eldre koner i sorte klær. Sort skaut ikke å forglemme. Oppdaget etterhvert at de tildels hadde fulle klær på, også sorte strømper, — så denne flanelen utenpå. Bitte små, eldre ansikter i sorte skaut godt trukket frem på hvit pute. Det var ganske uvirkelig.

En tykk og trinn kar med sort tørkle knyttet som turban om hodet, og stort rødstripet forkle fra under beltestedet til knærne, gjorde en av de gamle sin oppvartning. Minnet meg om

Forts. neste side

en koselig skomaker, – og jeg tenkte på ham bare som det. Kona var nok meget syk, – det var ikke under fire puljer med familie på besøk. At hun overlevet spetakkelet! De brettet ut papir oppe på sengen, spiste godt, pratet enormt og hentet bekken alt imens. Kort sagt, så bare en svart snipp av henne inntil hun neste dag plutselig satte seg opp i flanellen.

Bekken ja, hva skulle jeg gjøre? Spurte forsiktig min nabo. Intet problem. – Hun fortalte høylydt hele forsamlingen mitt behov, og en velvillig pårørende hentet bekken. "Men alle disse mennesker da", sa jeg noe overgitt. "Ah, Wir sind ja im Krankenhaus", sa hun. – "Papir", sa jeg, trodde det var nærmest internasjonalt. Det tok tid med forklaringer, men endelig kom en gledesstrålende med papir og tok mitt avfall bort. Denne sermoneien gjentok seg tre ganger i løpet av ettermiddagen, – og alt imens kvinner og menn inn og ut, og jeg stritente: "Wir sind ja im Krankenhaus"! – Sjelden har jeg opplevet noe så nydelig som et par knall grønne benklær i døren inn til huskestuen vår sent på kvelden. Tjæreborgs uniform. Jeg var funnet iallefall! Mine hvite hår ledet ham rett til sengen min, og han sa: "Du er vel Liv Kittelsen". Var strålende over å kunne fortelle at det var jeg fremdeles, tross alt! – Min kjære husband, orienteringsløperen, hadde pakket, ordnet og flyttet til hotell nær Tjæreborgs kontor, og skulle bli fulgt til meg neste dag. (Jeg har stor respekt for alle dere med kart og kompass, men man trengte nok andre evner og albuer for å finne den posten som var meg.)

Det var bra underholdning om natten. "Skomakeren og to kvinner overnattet hos oss. To pasienter skulle ha sprøyter et par ganger, og en skulle måle temp hver tredje time. Hver gang fullt lys, høyrøstet passiar, knitring i papirposer og spising. Ingen reagerte surt. De snudde seg bare rundt etter pausen og sov videre.

Morgen, – og jeg tenkte, – nå kommer de vel endelig med vann, kluter, håndklær. Akk nei! Hadde jeg det ikke med? Merkelig. Bortsett fra vann skulle jeg ha tatt med håndkle, klut, toalettpapir, papirservietter, tannglass og vannglass. Åha, det var altså derfor jeg ikke hadde fått vann å drikke. Dette med nattøy hadde jeg allerede forstått, – vært bak skapdøren og skiftet til eget. Flanelleskjorten var god å bygge under ryggen med, sammen med bomullsjakken min.

Rommet vårt hadde en halvvegg ved døren til korridoren. Skap på den ene siden, to store utslagsvasker på den annen. Meget skitne, men med fint vann i springen. Kreta har fint vann. – Ventet i spenning på damenes morgen-toilett. Tre av de sorte var borte ved vasken, dyppet fingertuppene i vann og funktet ansiktet. Om det var et religiøst rituale eller vask skal være usagt, men de korset seg iallefall flittig. Mine sidekamerater vaklet videre ut med et håndkle i hånden. Var raskt tilbake. To av de sorte var for syke til å stå opp, – så ble det ingen vask. Skjønte her nytt ingen pripe hensyn. Pirket skoene mine frem og gikk til vasken utstyrt med papirservietter fra naboen. Fikk litt vann i fjeset og vasket hendene. Men da var det kø bak meg av begge kjønn. Korridorens befolkning, – de måtte jo og fukte nese-tippen! Tannpuss gjorde jeg på neste tur til vasken, men den manøveren var jeg visst alene om. Lov eller ikke lov til å forlate sengen, – alt blir en fin balansegang i krisetider.

– Min mat, noe som antagelig var geitemelk i en kopp, og noe som smakte det samme, bare i stivnet form. Av snille pårørende ble jeg bydd en hel slangeagurk, frukt og kjeks. Meget vanskelig å få gjort alle begripelig at jeg intet måtte ha.

Satt på kne i sengen og hvilte ryggen. En av de skjønne sorte kom med en pute til meg. Hun hadde to. Kunne forgyt henne! Senere på dagen da en pasient reiste, knabbet hun en pute fra den sengen, rev bort min private lille oppbygging under ryggen og la puten der istedet. Livet ble nesten godt! – Var forlenget godtatt og følte full samhørighet med disse snille mennesker som forsøkte hjelpe meg. Vi var i samme bås, – hadde det vondt, var syke. Og mens jeg sendte en enkel bønn til Vårherre, mumlet de halvhøyt sine bønner, kysset en amulett på omgang og korset seg utallige ganger. En av de sorte satt en stund og holdt hånden min i begge sine. Opplevde at et par gode øyne og berøring kan være det sterkeste språk.

Begivenhetsrike to døgn, – et virkelig intimt møte med en annen kultur, hadde så meget å takke for.

Så gjensto bare å bli rullet ut, krype inn i sykehusets ambulans som mest lignet en brødbil med to hyller. Ble ivrig anvist beste hylle. Så fly, så ambulans, så fly, så ambulans, og jeg ble båret inn i noe skinnende rent og lyst, – vårt sykehus. – "Føler meg så fryktelig skitten", mumlet jeg. Såpe-

Vitsestafetten

Kåre Erkleiv mottok denne gangen stafetten og kvitterer med to historier, en fra arbeidsplassen og en fra jegersiden.

For mange år siden hadde betjeningen ved PM 2 festet et damp-rør som gikk over vira med ståltråd. Dette syntes papirmesteren tok seg dårlig ut og han spurte maskinføreren om dette var nødvendig. Svaret kom kontant – «har du noengang sett en gammel kjerring uten sikkerhetsnål!»

To eljegere traff hverandre på bussen, den ene sier: «I går var vi så uheldige å skyte en mann». Den andre som var tunghørt svarte: «Vi har løyve til å skyte to stykker.»

Kåre Erkleiv leverer stafetten videre til Tor Olsen.

Vær presis. Og ettersom ingen er presise, lær å bli tålmodig også.

Persisk Ordtak

Egentlig burde folk bytte barn, for de er så flinke til å oppdra andres.

"Trivsel"

Si meg hvem du tror du er, så skal jeg si deg hvem du er.

(– Piet Hein)

Først da nyter jeg livet, når jeg hver dag må tilkjempe meg det på nytt.

Wilhelm Tell

vask fra topp til tå mens jeg fikk være så slapp som jeg egentlig var. Hvor godt det er å få være baby igjen når en er tømt for nesten alt! Flinker hender, hvit seng, ringeapparat! – Hvor vi har det godt her på berget!

Liv Kittelsen

Sykle til jobben

Menneskekroppen er skapt til å brukes. Sykle til jobben medfører god helse og trivsel.

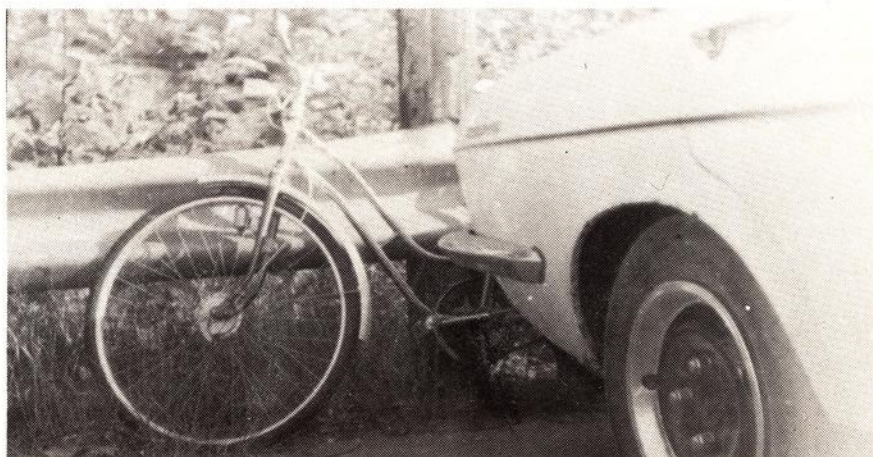
"Myndigheter'ne" og bilistene synes ikke å være klar over dette.

Mens bilene har rikelig plass på parkeringsplassen, er det eslet sykkelstativ til bare halvparten av syklene, og bilene kjører så tett inntil sykkelområdet som mulig – dette naturligvis for å redusere antall skritt til jobben.

Vi som er henvist til å sette syklene bak en bil (se bildet) har denne anmodning: Gi god plass bak bilen (det blir ikke lenger å gå for det)!

For meget forlangt er vel å be om flere sykkelstativer, eller om at bilistene parkerer noen skritt lenger bort fra trappen til jernbanebroen.

Red.

En bank i New York har et nytt alarmsystem. Det består av en kjempestor neonoverskrift på husfasaden som kan slåes på av arbeiderne i banken. "De stjeler" står det på skiltet.

Psykolog er et veldig klokt menneske, som vet om sine medborgere, at de har de samme problemene som han.

Phillip

Kvinnene må være med på moten, fordi de vet, at det er nødvendig å skifte emballasje om innholdet skal bli interessant.

I Philadelphia ba kaptein Fred Middelfield om skilsmisse. Hans kone vekket ham med en våt svamp hver dag. Retten avsto hans anklage med denne begrunnelse: Nå for tiden må en offiser ha sterke nerver.

Den første halvparten av vårt liv blir ødelagt av foreldre, den andre av barn.

N. N.

Turister

For en del år siden bodde det et par gamle folk på en avsides plass i Eidsvoll. De levde i nær kontakt med naturen, og mennene drev mye med jakt og fiske.

En dag hadde han vært i Sundet for å handle til det daglige behov. Da han kom hjem, kunne han berette nytt: «Je såg to turister neri Sundet i dag», sa han. «Nei, å er'e du sier», sa kjerringa. «Fekk du skøti dom?»

Så er sagt:

Trist er det om ens barn er dummere enn en selv, direkte vemmelig er den motsatte ytterlighet.

Den beste oppdragelsesmetode er å skaffe en god mor til barnet.

N. N.

Nanvnekonku-

Nanvnekonkurransen

Vi går ut fra at alle 700 ansatte har lagt sine hoder i bløt for å finne et treffende navn på kjemikalierørgaten. Det må ha vært en uhyre vanskelig oppgave — for bare tre stk. har kommet frem til forslag:

1. Arne Linjord: Kjemilåme.
- Arnstein Andersen: Kjemilåmi.
2. Trygve Kristiansen: Bjørnestien.

En tilfeldig utvalgt jury på 5 personer har avgitt 4 stemmer for forslag 2 og 1 stemme på forslag 1.

Rørgaten heter **Bjørnestien**.

Trygve Kristiansen får 1/2 kg konfekt.

De skjønneste ben

Vi presenterte i nr. 4 1981 vinnerbena under en skjønnhetskonkurranse hvor kvinner var dommere. Deltakerne var mannlige folkepensionister. Vinneren var som kjent Hunsfosveteranen Carl Andersen.

Hunsfosposten har funnet en kvinnelig konkurrent som vi har avbildet. Hun er mor til 4 barn, og bestemor til 7 hvorav 2 er voksne. Av hensyn til damens sikkerhet våger vi ikke å oppgi navn og adresse.

Vi utlover belønning til dem som kan gi oss et bilde av en kvinnelig pensionists ben som i skjønnhet overgår de som er vist nedenfor.

Carl Andersen

Fru X

Rolf Andersens duer. Fotomontasje: Reidar Liane.

Helvete

To tømmerhoggere fra Eidsvoll lå i ei avsides koje innpå Odals-skauen. Dagene kunne bli lange og ensformige, og en kveld fant de på å dra ned i bygda. Etter å ha rekt omkring ei stund, endte de på et oppbyggelsesmøte.

Predikanten var riktig en stortaler, og han tok særlig for seg helvete, som han skildret i glødende farger. De to tømmerhoggerne var rent vettskremte da de ruslet oppover mot koja igjen.

«Hørte du åssen han beskrev helvete, — dit kommer sikkert vi», sa den yngste. «Ja», sa den eldste, «men du skjønner det, at viss det er så fælt i helvete som denna predikanten sier, så går'e itte an for folk å vera der!»

*

Pikkanen:

Tiden er nå inne for en verdensomfattende folkeavstemning om jorden skal ødelegges eller ikke.

Så var det den lille piken som ba moren om p-piller: «Nå har jeg 7 dukker og vil ikke har flere.»

Pikkanen:

Vi er nå så langt at saker som vi ikke har noe med vil komme til å ødelegge oss.

En idrettshilsen

Om bedriftsidrett – en budstikke går.
En idrettshilsen – vårt forbund fyller 25 år.
Fra mars til juli over fjell og ved strand
en stafett med sus i – når det ganske land.

Hva er vårt budskap?
Humør og freske fraspark –
i yr idrettsglede – ingen hengehoder i trist lede.
Hva med pausegymnastikk på kontoret?
Ønsker pensjonistene å mosjonere –
vi tar også dem på ordet,
Eller – familietrim for store og små?
Vi arrangerer like gjerne for de mange – som for de få.

5 000 bedriftsidrettslag – kan i dag
slå et slag for folket i form.
Slik er bedriftsidrettens norm.
Om du fotball vil spille – eller bare ballen trille.
Skotthylla kaste eller i naturen raste.
Ski og skøyter prøve
av ditt utstyr børste støve(t).
Vi legger opp det hele til alvor og til glede.
MEN – aller mest:
Til meningsfylt idrettsfest.

Ærede ordfører.

I samarbeidets ånd –
med bedriftsidrettens merke og bånd
du får disse ord preget i pergament:
Hele folket i idrett – til glede for byen og bygda.
Fra lærlingen i fabrikken – til de som har fått trygda.
I vår idrett er alle velkommen
hos oss er det aldri forsent –
å få skikk på formen.

Norges Bedriftsidrettsforbund 1982

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'F. Pedersen'.

Formann

